

Aktualne teme na področju CLP

Mag.Tatjana Humar-Jurič
Urad Republike Slovenije za kemikalije

Vsebina:

- Spremembe CLP Uredbe
- Kemijska strategija
- Zakonodajni procesi
- Revizija CLP Uredbe

CLP uredba

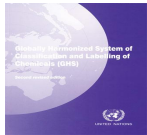
UREDBA 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe 1907/2006.

- Uredba je bila do sedaj že **18** x dopolnjena
- Dodatni predpisi na področju **biocidov (BPR)**, **detergentov**, **aerosolov** in **FFS**, ki določajo pogoje za **dodatno označevanje!**

Spremembe Uredbe CLP (1)

ATP = Amendment to the Technical Progress = Sprememba zaradi tehničnega napredka

Razlogi za spremembe CLP Uredbe:

spremembe GHS dokumenta: običajno dopolnitve kriterijev za C&L: do sedaj 9 sprememb, v pripravi že 10.

dopolnjevanje priloge VI CLP uredbe: nove ali spremenjene harmonizirane razvrstitve in označitve snovi. Trenutno v zadnji fazi priprave 19. in 20. ATP .

drugo: izboljšave obstoječega besedila CLP uredbe: priloge VIII, ...

Pogostost sprememb: vsako leto običajno vsaj 1ATP!

Spremembe Uredbe CLP (2)

Čistopis CLP uredbe :

- najdete na spletni strani EU KOM, DG ENV:
[EUR-Lex - 02008R1272-20220301 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/692/20220301)
- zadnji čistopis (17.december 2022) **še ne vključuje** uredbe:

2022/692 z dne 4. maj 2022 (**18. ATP**), ki se uporablja od **23. novembra 2023** in vsebuje spremembe priloge VI (harmonizirane C&L) .

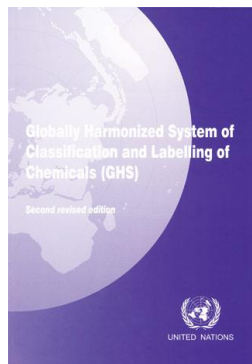
„...ja, sem pa slišal, da se zdaj pripravljajo še ene nove spremembe CLP...“

*....pa da EU neki prehiteva GHS...
....“*

Spremembe Uredbe CLP (3)

GHS

Kemijska strategija
(revizija CLP)

...ne dopolnitve:
...riteriji C&L, drugo...

CLP Uredba
1272/2008/EC

Harmonizirane
razvrstitve snovi
(le v EU)

Drugo:
izboljšave CLP
uredbe (priloga
VIII...)

Uredba o
izvajanju
Uredbe CLP

Znanost

Politika

Kemikalije in EU politike (strategije)

Zeleni dogovor

Trajnostna strategija za kemikalije

„....oh, politika ...

....je vse brez veze

*... sploh pa kemijske
firme lažejo, država pa
tudi nč pametnega ne
nardi...“*

Zakonodaja (1)

Zakonodaja:

= eno izmed **ključnih orodij za upravljanje s kemikalijami**

= orodje **za zaščito uporabnika**

Slovenska zakonodaja izvira oziroma se **navezuje** na **zahteve in pravila**, ki nastajajo na treh mednarodnih ravneh :

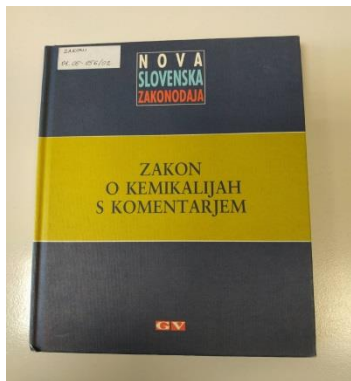
- **EU** (uredbe, direktive...)
- **OECD** (smernice...)
- **na najvišji mednarodni ravni:**

konvencije, mednarodne pogodbe in priporočila, ki jih sprejemajo ZN in druga mednarodna telesa ali pa sporazumi med državami.

Zakonodaja (2)

- Nacionalna raven:

Zakoni

Pravilniki ...

- EU raven:

Uredbe: so zavezujoči zakonodajni akti, ki jih je potrebno **v celoti, neposredno uporabljati po vsej EU.**

Direktive: z njimi se določi **cilj, ki ga morajo doseči vse države EU.** Te pa same določijo kako ga doseči.

„....OK, Slovenija je v EU

*...ampak Bruselj pa tako al tako
odloča o vsem....“*

Kdo je vključen v pripravo kemijske zakonodaje?

**WE NEED
YOU**

CHA
CHEMICALS AGENCY

(Svet EU)

Evropski parlament

Splošna in strokovna javnost

„.....Ah, dajte no, kaj naj pa jaz povem.... in kam naj se sploh obrnem???”

[OPREDELJENJA](#)
[POSVETOVANJA](#)
[INFORMACIJE O KEMIKALIJAH](#)
[PODPORA](#)
[ECHA](#) > [Posvetovanja](#) > [Trenutna posvetovanja](#)

Posvetovanja

[Trenutna posvetovanja](#)
[Predhodna posvetovanja in sprejeta mnenja](#)

REACH

Posvetovanja o predložitvi pripomb in dokazov

Snovi: 1

Datum pričetka: 05/10/2022
- Rok: 16/11/2022

Snovi: 1

Datum pričetka: 26/10/2022
- Rok: 07/12/2022

Snovi: 1

Datum pričetka: 02/11/2022
- Rok: 06/01/2023

Omejitve

Posvetovanje o osnutku mnenja Odbora za socialno-ekonomsko analizo (SEAC): 1

Datum pričetka: 14/09/2022
- Rok: 14/11/2022

Predlogi za omejitev: 2

Datum pričetka: 20/06/2022
- Rok: 20/12/2022

Predlogi za omejitev: 1

Datum pričetka: 21/09/2022
- Rok: 22/03/2023

Predlogi za testiranje

Predlogi za testiranje: 30

Datum pričetka: 22/09/2022
- Rok: 07/11/2022

Predlogi za testiranje: 34

Datum pričetka: 26/10/2022
- Rok: 12/12/2022

POPs

There are currently no ongoing

CLP

Usklajeno razvrščevanje in označevanje

Predlogi za usklajeno razvrstitev in označitev (CLH): 2

Datum pričetka: 19/09/2022
- Rok: 18/11/2022

Predlogi za usklajeno razvrstitev in označitev (CLH): 1

Datum pričetka: 17/10/2022
- Rok: 16/12/2022

BPR

There are currently no ongoing consultations.

CAD/CMD

Consultations on OEL proposal OEL proposals: 2

Start date: 19/10/2022
- Deadline: 19/12/2022

Povejte svoje mnenje

Dobrodošli na strani Povejte svoje mnenje

Državljeni in podjetja lahko povedo svoje mnenje o novih politikah in obstoječih predpisih EU.

Iskanje pobud **Išči** [Vse pobude >](#)

Prijava/Registracija

Če želite oddati prispevek, se morate registrirati ali prijaviti prek računa družbenega medija.

[Prijava](#)
[Registracija](#)

Poudarki

Prostovoljni pregled EU o izvajanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030

5

[Povejte svoje mnenje >](#)

Označevanje z energijskimi nalepkami – Evropska komisija bo preučila potrebo po novih pravilih o vplivu fotovoltaike na okolje

26

[Povejte svoje mnenje >](#)

Dodeljevanje letaliških slotov v EU – pregled pravil

9

[Povejte svoje mnenje >](#)

Evropska komisija

[Prijava](#) [SL slovenščina](#)

Iščite na portalu Europa

Išči

Snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, za katere veljajo omejitve – osnutek spremembe zakonodaje EU

[Povejte svoje mnenje >](#) [Objavljene pobude >](#)

Snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, za katere veljajo omejitve – osnutek spremembe zakonodaje EU

Predstavitev pobude

Tematika

Podjetništvo in industrija

Zainteresirana javnost

Zainteresirana javnost: nevladne organizacije, **zdrúženja proizvajalcev ter dobaviteljev...**

....se lahko aktivno (konstruktivno) vključujejo tudi v pripravo **kemijske zakonodaje.**

„....A nismo en mal preveč zašli ?

....

.... A ste lahk mal bl konkretni?

*....Zakonodaja je osnova za
upravljanje kemijskih tveganj?*

*....kaj **KONKRETNO** se pa dela na
tem?? ...“*

Revizija uredbe CLP

Cilji predlaganih spremembe uredbe:

- **CLP bo postala osrednja EU zakonodaja za ugotavljanje nevarnih lastnosti kemikalij:**
 - vse na enem mestu
 - vse nevarne kemikalije v EU ustrezno in enotno (v skladu z enakimi kriteriji) razvrščene in označene
- **Večja, boljša zaščita potrošnikov in okolja (novi kriteriji)**
- **izboljšati učinkovitost obveščanja uporabnikov kemikalij**
 - bolj dostope in razumljive etikete
 - omogočiti zavezancem večjo prožnost pri označevanju
 - zmanjšanje administrativnih bremen zavezancev
- **zagotoviti, da pravila C&L uporabljajo vsi relevantni deležniki v dobavni verigi:**
 - digitalno označevanje
 - dopolnitve obvez glede poročanja po 45. členu

Dva zakonodajna predloga uredb EU Komisije:

1. **Predlog delegiranega akta:** uredba o spremembi Uredbe (ES) št. 1272/2008 **glede novih razredov nevarnosti in kriterijev** za razvrščanje, označevanje in pakiranje snovi ter zmesi

2. **Predlog izvedbenega akata:** uredba Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o **razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmes**

- Oba predloga sta med seboj **povezana in vplivata drug na drugega**, saj drugi v večjem delu spreminja in dopolnjuje normirani del (člene) obstoječe uredbe CLP, prvi pa njene priloge.
- Predloga sta bila narejena na osnovi **obsežne ocene učinkov**

Kemikalije in EU politike (strategije)

Zeleni dogovor

Klimatska nevtralnost

Nično onesnaževanje

Trajnostna strategija za kemikalije

EU in njene države članice želijo z novo strategijo:

Podpreti inovacije za zasnovo varnejših proizvodov

Preprečiti strupene kemikalije in tistih, ki so škodljivi ali za katere niso na voljo alternativne, zagotavljanje zaščite ljudi

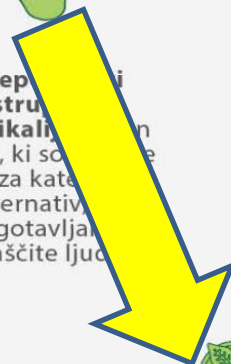
Omejiti izpostavljenost kemikalijam, ki škodljivo učinkujejo na hormonski sistem, in strupenim učinkom kombinacije kemikalij

Izboljšati zakonodajo in poenostaviti postopke za oceno tveganja, povezanega s kemikalijami

Dati zgled drugim za planet brez strupov

1. Predlog: novi razredi nevarnosti (1)

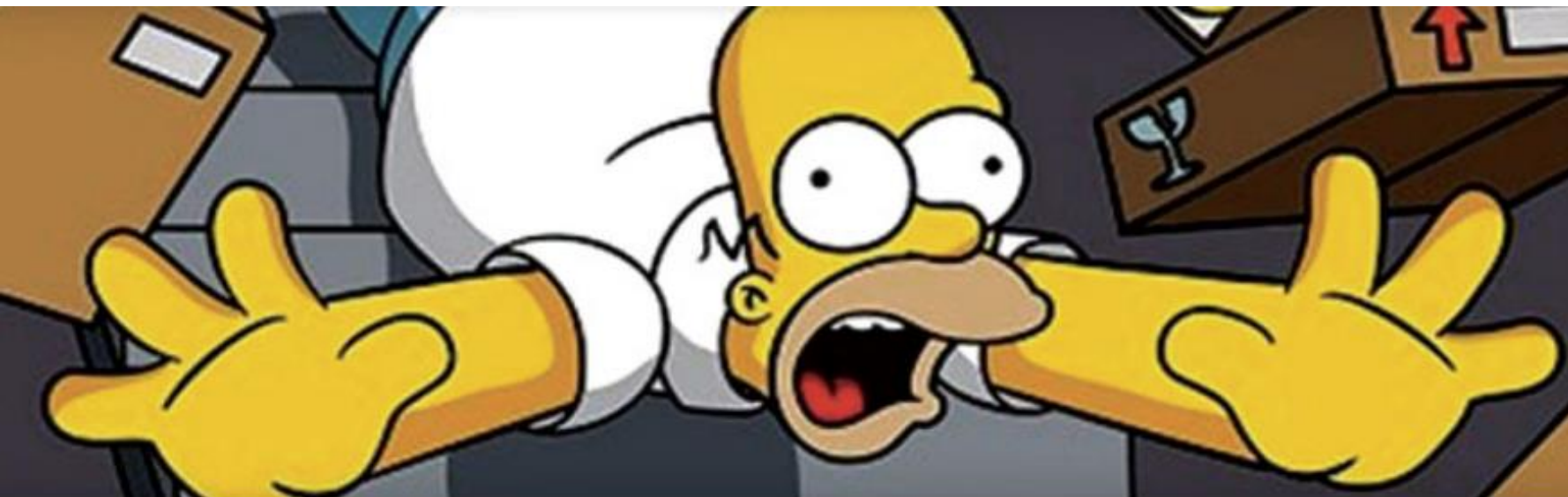
Uvedba novih razredov nevarnosti za:

1.Faza (že v zaključni fazi, akt tik pred objavo v UL EU):

1.Obstojne, mobilne in strupene (**PMT**) ter zelo obstojne in zelo mobilne snovi (**vPvM**): popolnoma novi kriteriji

2. **Endokrini motilci (ED)** = kemijski motilci hormonskega ravnovesja, endokrini disruptorji: kriteriji na podlagi WHO ED definicije za zdravje ljudi in okolje

3.Obstojne, bioakumulativne in strupene (**PBT**) in zelo obstojne, zelo bioakumulativne snovi (**vPvB**): kriteriji na podlagi že obstoječe kriterijev iz uredbe REACH (Priloga XIII)

***„.... O jojoj!
Kaaaj pa to zdaj pomeni????!!!!“***

1. Predlog: novi razredi nevarnosti (2)

Ključni novosti:

- Dopolnitve prilog (I , II, III in VI) CLP uredbe
- **Novi kriteriji (2 kategoriji):** PMT, vPvM, PBT, vPvB in ED
- **Dodatno označevanje:**
 - Opozorilni besedi
 - Stavek o nevarnosti:
 - ED:** EUH380, EUH381, EUH430 in EUH431
 - PBT, vPvB:** EUH440 in EUH441
 - PMT,vPvM:** EUH450, EUH451
 - Previdnostni stavki

V pripravi so tudi že smernice (ECHA)!

1. Predlog: novih razredi nevarnosti (3)

Uvedba novih razredov nevarnosti za:

2.Faza (predvidoma sledi v prihodnjih letih)

4. strupenost za kopenske organizme (npr. za čebele, ptiče ...)

5. imunotoksičnost in razvojna nevrotoksičnost:

trenutno so ti učinki v manjši meri že pokriti s STOT in strupenostjo za razmnoževanje

2. Predlog: spremembe CLP (1)

Razlogi za pripravo:

Pomanjkljiva identifikacija in razvrščanje nevarnih kemikalij

- Trenutna CLP uredba ne omogoča **ustrezne identifikacije** in sporočanja vseh nevarnosti, ki jih predstavlja uporaba neke kemikalije
- **Neučinkoviti, pomanjkljivi postopki in pravila** za C&L
- Veliko število **napačnih ali zastarelih razvrstitev snovi**: npr. za isto snov v Popisu razvrstitev in označitev pri ECHA zelo veliko različnih razvrstitev.

2. Predlog: spremembe CLP (2)

Razlogi za pripravo:

Slaba komunikacija o nevarnostih kemikalij

Slaba obveščenost uporabnikov o nevarnostih zaradi:

- **slabega razumevanja vsebine** etikete kot npr. določenih piktogramov, oznak in opozoril...
- **omejene berljivosti** oznak, podrobnih informacij, tehničnega jezika in pogosto premajhne pisava etikete....

Posledice:

- **neustrezno zaščita** delavcev, potrošnikov in okolja
- **nepravilno delovanja enotnega trga...**

2. Predlog: spremembe CLP (3)

Razlogi za pripravo:

Pravne vrzeli in visoka stopnja neskladnosti

- Neurejenost glede **uvoženih kemikalij in spletne prodaje**:
 - akterji s sedežem zunaj EU, ne izpolnjujejo zakonskih zahtev
 - trenutne spletne ponudbe in oglasi pogosto ne vsebujejo informacij o nevarnosti
- Problem razumevanje določenih določb uredbe CLP glede **poročanja podatkov po 45. členu**, ki jih morajo podjetja (zavezanci) predložiti CZ.

ACCORDING TO
CHEMISTRY

ALCOHOL IS A
SOLUTION

Predlogi rešitev (1):

- **Bolj fleksibilna pravila označevanja:**

- uvajanje koncepta **prodaje s ponovnim polnjenjem** (detergenti!)
- uporaba **izvlečenih etiket** (možno za vse kemikalije)
- **določitev velikosti uporabljene pisave** na etiketah
- Izjeme označevanja pri dobavljenih kemikalije: **brez embalaže** (gorivo), v **zelo majhnih** embalažah (10 ml), v **razsutem stanju** in **strelivo** pod posebnimi pogoji...
- **digitalno označevanje**: določene informacije lahko samo v digitalni obliki (tudi poseben akt EK o pravilih)
- jasno **določeni roki** glede osveževanja etiket

Predlogi rešitev (2):

- **Prodaja na daljavo in oglaševaje:**
 - dobavitelj bo moral imeti **sedež v EU**
 - dobavitelji naj bi zagotovili, da so **informacije o označevanju kemikalij na voljo pred dajanjem v promet**, ne glede na način prodaje (**izenačenje fizične in spletne prodaje!**)
- **Razvrščanje:**
 - členi, ki urejajo nove kriterije - reference na prilogo I
 - nove definicije in opredelitve: MOCS (multi-constituent substance), ATE..
- **Poročanje podatkov po 45. členu:**
 - **jasnejše zahteve** glede določenih obveznosti (poročanje podatkov) **tudi za distributerje** (če preoznačevanje, rebrending, distribucija preko meja)
 - **ECHA** bo lahko **imenovani organ** za prejemanje podatkov
 - EK ali ECHA bosta lahko zahtevali za posredovanje posredovanih podstkov

Predlogi rešitev (3):

- **Usklajene C&L:**

- **EK bo lahko predlagatelj** harmonizacije snovi
- boljša izmenjavo informacij med deležnikov, saj naj bi ECHA redno objavljala informacij glede CLH dosjejev
- harmonizirane C&L se bodo pripravljale tudi za **nove razrede**
- ECHA naj bi **v obstoječo prilogo VI vključila vse snovi iz obstoječih seznamov:** SVHC in aktivne snovi FFS in biocidov z **novimi lastnostmi** (ED, PBT, vPvB,)

- **Popis razvrstitev in označitev:**

- zavezanci naj bi javno razkrivali **svojo identiteto**, sporočali razloge za C&L in redno osveževali „svoje“ C&L
- **ECHA** na bila zadolžena za **posodobitve prijaviteljskih C&L**

*„....Joj, kaj nas vse
čaka v prihodnosti!„*

*„....HVALA ZA vašo
pozornost!.....“*